

Varfëria Energjitike në Shqipëri

Përmbajtja

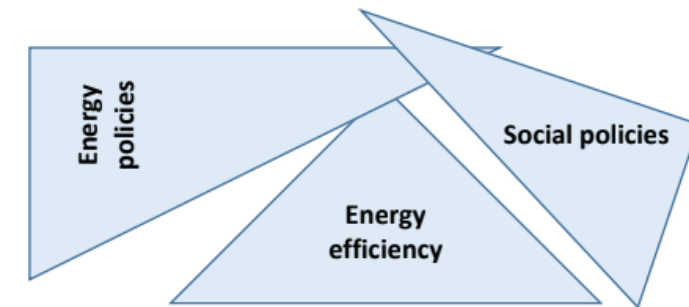
- Çfarë është varfëria energjetike?
- Familjet në varfëri energjetike
- Konsumi i energjisë në Shqipëri
- Mekanizmi i kontrollit të konsumit të energjisë
- Situata e varfërisë energjetike në Shqipëri

Çfarë është varfëria energjetike?

Varfëria energjetike i referohet një situatë ku një familje nuk mund të ketë akses në shërbimet energjetike në shtëpi në një nivel që mund të përmbushë nevojat e saj sociale dhe materiale. Ky koncept është i fuqishëm dhe analizon tre shtylla të rëndësishme: politikat energjetike, politikat sociale dhe praktikën e efikasitetit të energjisë.

Ndërtesat janë në rrezik të përballen me varfëri energjetike për shkak të:

- Rritja e çmimit të energjisë elektrike në mënyrë disproporcionale me rritjen e të ardhurave
- Mungesa e një alternative për energji elektrike më të lirë
- Nevojat në rritje të familjeve për energji
- Përdorimi joefikas i energjisë
- Ndërhyrja në politika

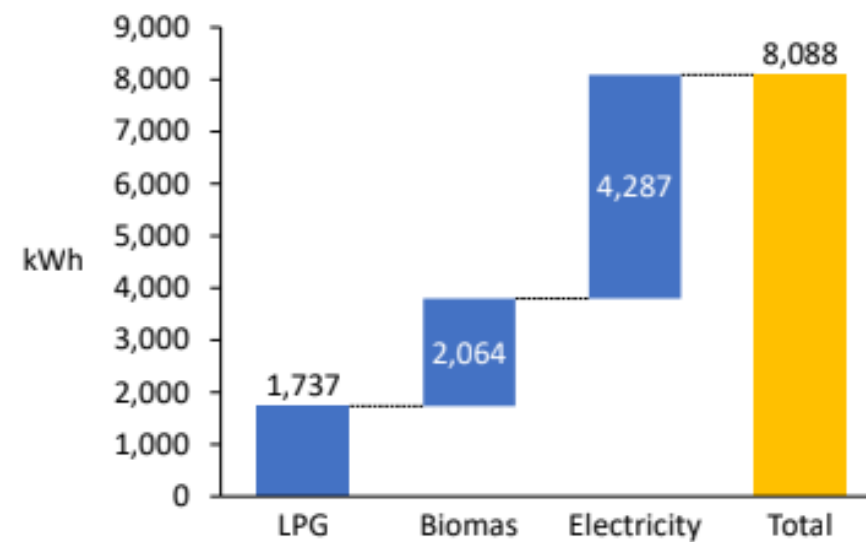
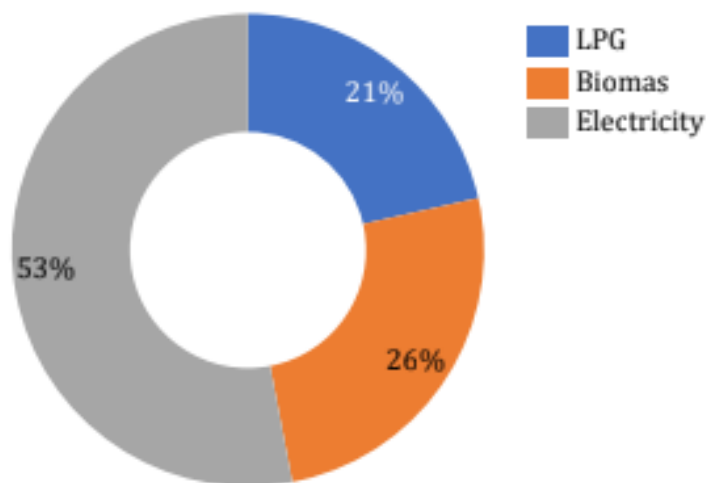
Çfarë është varfëria energjetike?

- Sipas Strategjisë së Energjisë, varfëria nuk është e përcaktuar qartë ose e monitoruar në mënyrë sistematike, dhe nuk ka politika specifike për ta adresuar atë.
- Korniza aktuale legjislative në Shqipëri trajton konsumatorët vulnerabël që kanë të drejtë për mbështetje bazuar në aftësinë e kufizuar, shëndetin dhe statusin e të ardhurave, por nuk arrin të përfshijë aspektet më të gjera të varfërisë energjetike.

Një vlerësim paraprak i familjeve në varfëri energjetike

37% e të gjitha familjeve në Shqipëri deklarojnë se nuk mund t'i mbajnë shtëpitë e tyre të ngrohta në mënyrë të mjaftueshme. Duke qenë se 37% e raportuar përfaqëson të gjitha familjet, vlera prej 37% mund të konsiderohet si një kufi i sipërm për numrin e vlerësuar të familjeve me varfëri energjike në Shqipëri. Prandaj, kufiri i sipërm i vlerësuar për numrin e familjeve me varfëri energjike në Shqipëri është **272,000**. Për shkak të mungesës së të dhënave, nuk është e mundur të vlerësohet kufiri i poshtëm i numrit të familjeve me varfëri energjike në Shqipëri.

Konsumi i energjisë në Shqipëri

Burimi: Bilancet e Energjisë të EUROSTAT (të dhënat e vitit 2018)

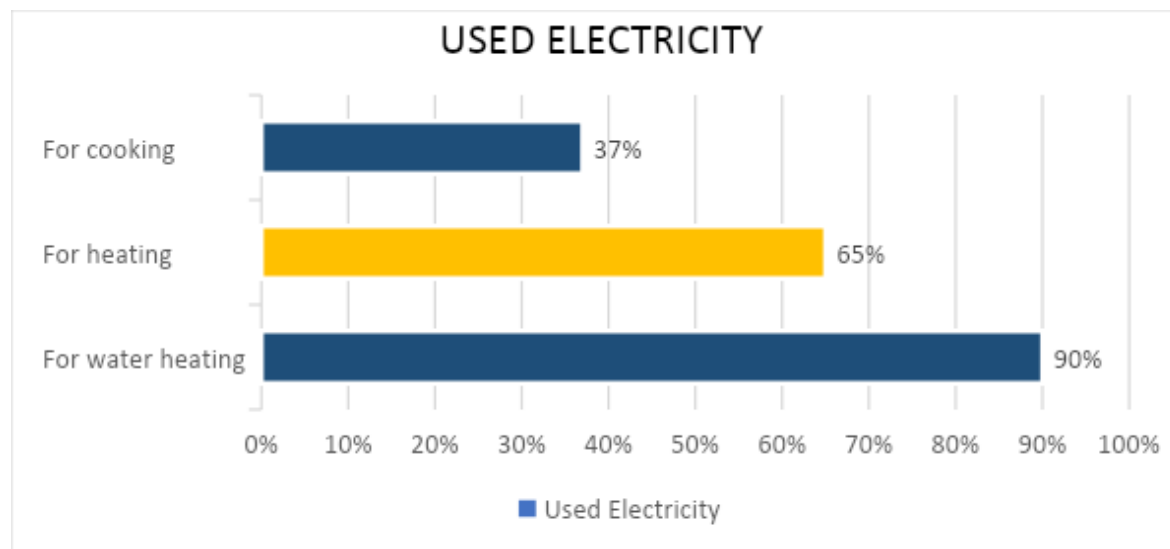
Shpenzimet mesatare mujore për energji elektrike nga familjet në varfëri relative

	Familje të varfra	Familje jo të varfra	Totali
Energjia: shpenzimi mesatar total	2,088 lekë (17 euro)	3,342 lekë (27 euro)	3,089 lekë (25.10 €)
Shpenzimet mesatare totale të konsumit	23,721 lekë (193 euro)	80,967 lekë (658 euro)	69,442 lekë (565 euro)
Shpenzimet për energji si përqindje e shpenzimeve totale	9%	4%	4%

- Të dhënat e Anketës së Buxhetit të Familjeve të vitit 2014 tregojnë se, mesatarisht, një familje shpenzonte **3,089 lekë** (25.10 €) në muaj, ose **4%** të buxhetit të saj të përgjithshëm, për konsumin e energjisë.
- Mesatarisht, për një familje që jeton nën pragun e varfërisë relative, shpenzimet mujore për energji elektrike arritën në **2,088 lekë** (17 euro), ose rreth **9%** të shpenzimeve totale.

Burimi: INSTAT (2015), llogaritjet e ekspertëve (ESA Consulting).

Energjia elektrike e përdorur

Burimi: Qendra Eden

Një vlerësim i varfërisë energjetike u zhvillua në vitin 2017 në pesë qytete të Shqipërisë - të vendosura në zona të ndryshme gjeografike dhe me tipologji të ndryshme popullsie (Qendra Eden, 2018). Gjetjet treguan se **90%** e të intervistuarve përdornin energji elektrike për ngrohjen e ujit, **65%** e përdornin atë për ngrohje dhe **37%** e përdornin atë për gatim.

Shpenzimet për energji elektrike

Të ardhurat mesatare mujore të familjes	Kostot mesatare mujore të energjisë elektrike	Pjesa e të ardhurave që përbëhet nga kostot e energjisë elektrike
Nën 10,000 lekë (82 euro)	3,607 lekë (30 €)	Të paktën 36%
10,000-25,000 lekë (82-205 euro)	3,411 lekë (28 euro)	19.5%
25,000-35,000 lekë (205-287 euro)	3,830 lekë (31.50 €)	13%
35,000-50,000 lekë (287-410 euro)	4,332 lekë (36 euro)	10%
Mbi 50,000 lekë (410 €)	5,868 lekë (48 euro)	Jo më shumë se 12%

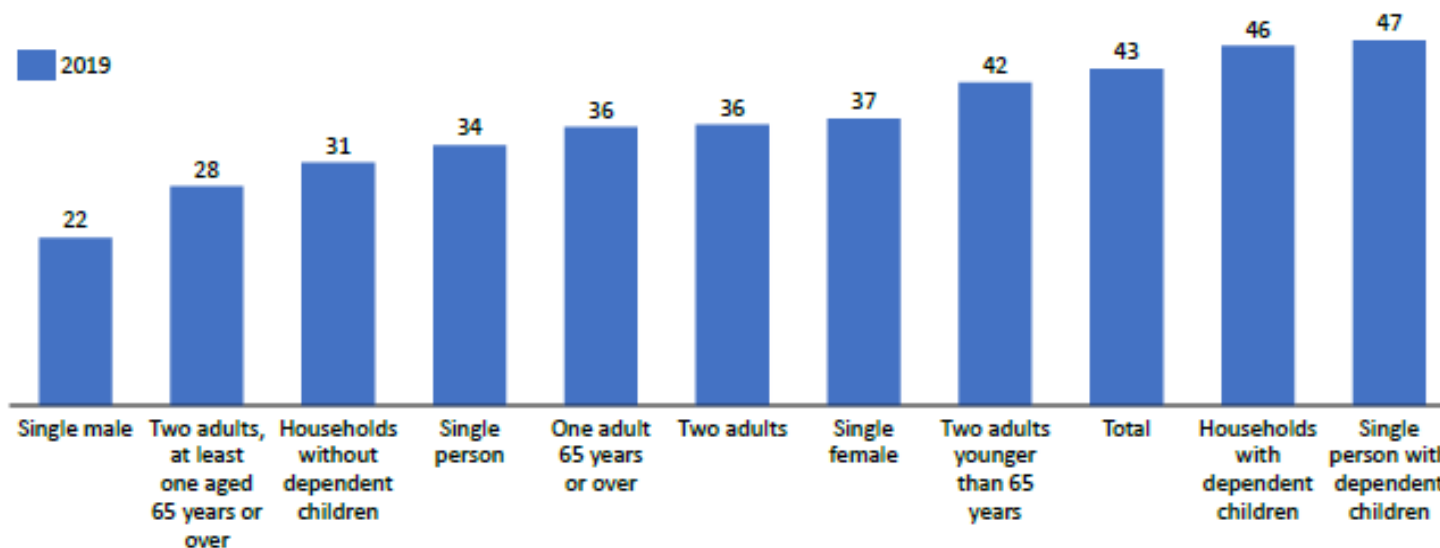
Mekanizmi i kontrollit të konsumit të energjisë

- Skema e kompensimit në vitin 2006, ofroi një përfitim në para prej 640 lekësh (5.20 €) për klientët në nevojë që arrijnë pragun prej 200 kWh të konsumit mujor.
- Në vitin 2015, u prezantua një masë e dytë, duke vendosur një çmim të unifikuar prej 9.50 lekë/kWh (11.40 lekë përfshirë TVSH-në), ekuivalent me 0.08 €/kWh.
- Qeveria miratoi gjithashtu një kompensim shtesë mujor në para prej 648 lekësh (5.30 €). Së bashku me masën e mëparshme, përfitimet totale në para për individët e kualifikuar arritën në 1,288 lekë (10.42 €) në muaj.

Këto janë të vetmet masa energjetike në vend, të cilat ofrojnë mbështetje për 213,000 individë. Kostoja për buxhetin e shtetit arrin në 1.76 miliardë lekë (14.5 milionë euro) në vit.

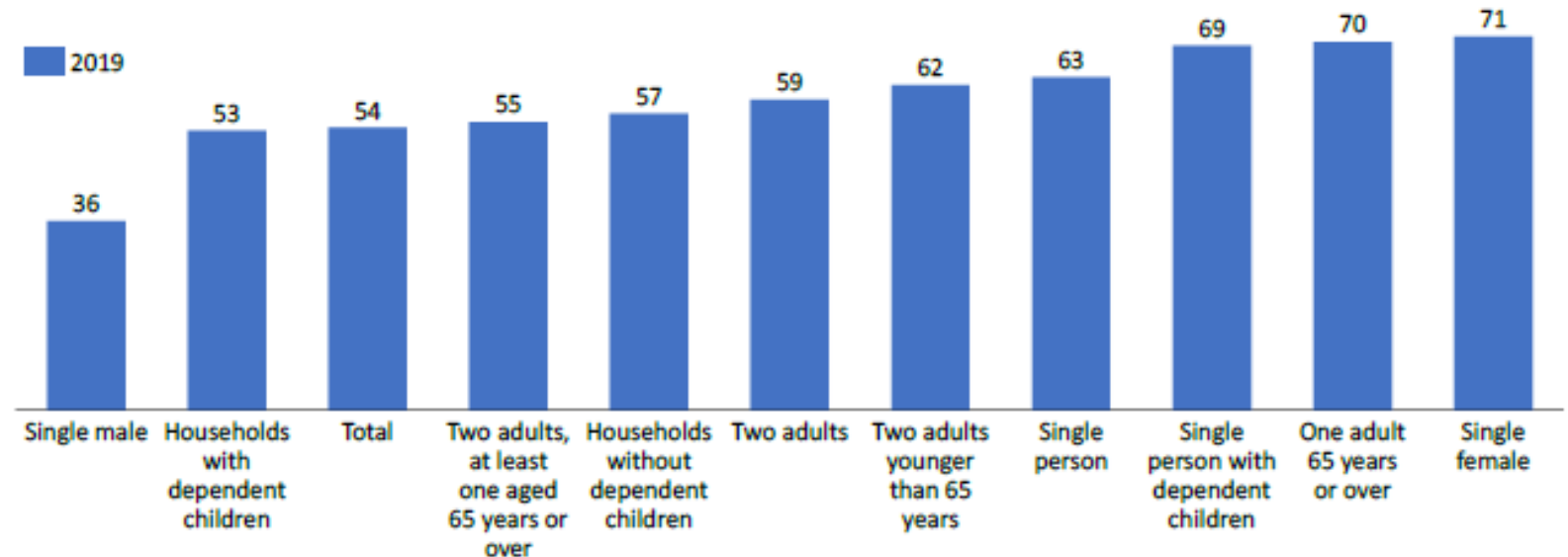
Borxhet në faturat e shërbimeve

Përqindja më e lartë e familjeve nën 60% të të ardhurave mesatare të barazuara në detyrime të prapambetura për faturat e shërbimeve janë ato të banuara nga një person i vetëm me fëmijë në varësi: **47%** e familjeve të tilla në vitin 2019 kishin detyrime të prapambetura për faturat e shërbimeve.

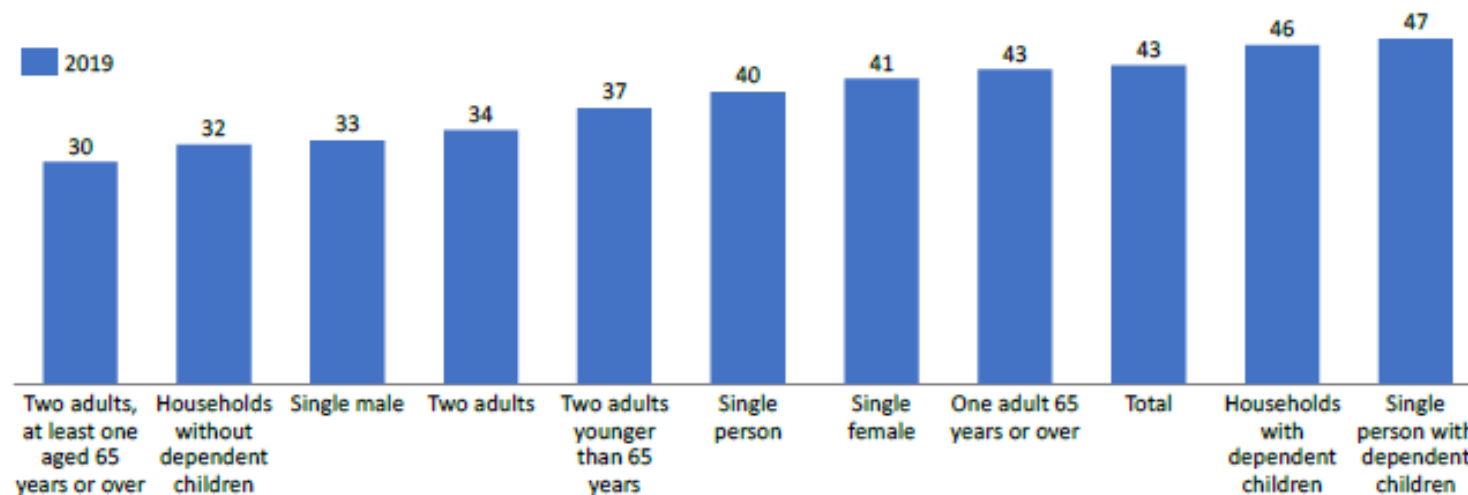
Pamundësia për ta mbajtur shtëpinë mjaftueshëm të ngrohtë

Këto rezultate çojnë në përfundimin se ndoshta familjet me një prind të vetëm, pensionistët beqarë dhe familjet me një person të vetëm përballen me vështirësi më të mëdha në mbajtjen e shtëpive të tyre të ngrohta. Në përgjithësi, 54% e familjeve me të ardhura nën 60% të të ardhurave mesatare të ekuivalentuara kishin vështirësi në mbajtjen e shtëpive të tyre të ngrohta në vitin 2019.

Kondensimi, çatia që rrjedh, kalbja në dritare ose dyer

Familjet me një person të vetëm dhe fëmijë në varësi janë më të prekurat: **47%** e familjeve të tilla në vitin 2019 i plotësojnë kriteret.

Co-funded by
the European Union

Faleminderit

Comparative
Research
Network:

Co-funded by
the European Union

Co-funded by
the European Union

Financuar nga Bashkimi Evropian. Megjithatë, pikëpamjet dhe opinionet e shprehura janë vetëm ato të autorit/autorëve dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht ato të Bashkimit Evropian ose të Agjencisë Ekzekutive Evropiane të Arsimit dhe Kulturës (EACEA). As Bashkimi Evropian dhe as EACEA nuk mund të mbahen përgjegjës për to.

Comparative
Research
Network:

